

Huda taša gôr in dôli hodi,
 Od hudôbe se ji glava blodi.
 »Kaj vam pravim, vi sosédje, bratje,
 In vam drugim, ki ste môji svatje;
 Zénitvanja ste vi pričakvali,
 Bodete pa zdaj ja — pokopali!«

Böse Schwieger auf und nieder irret,
 Haupt und Sinn hat Bosheit ihr verwirret.
 »Lasst euch sagen, Brüder, Nachbarsleute
 Und ihr andern, die Festzeugen heute,
 Habt erwartet heut die Hochzeitfeste,
 Bleibt zur — Leichenfeier nun als Gäste«.

Skušnje z rusovskimi pečmi.

(Priporočilo hišnim gospodarjem in ces. vradnijam).

Do lanskega leta so bile rusovske pečmi v naših krajih clo malo znane, dokler jih ni predsednik kmetijske družbe gosp. Terpinč po naših časopisih razglasil, in priporočil zidarja Matevža Grosel-na iz Tujinc, kateri jih zna posebno dobro delati, podučen od ptujega zidarskega mojstra.

V prid sedanjega in prihodnega človeštva se dajo tukaj na znanje skušnje s takimi pečmi, z opominom, jih namesto navadnih lončenih pečmi kolikor več toliko bolje staviti za naprej.

Skušnje so dokazale, da

pervič: rusovske pečmi le s tretjim delom kurjave več grejejo, kot navadne lončene;

drugič: da po zgoreli kurjavi zaperte do družega dne živo prihavico prihranijo in gorke ostanejo;

tretjič: da se nikakor ne kadijo, zatorej tudi nobenega smrada v stanico ne puhtijo, naj se z dervami, premogom (Steinkohle) ali z šoto (Torf) kurijo.

četertič: malo prostora potrebujejo in dati se jim zamore prijetna vunanja podoba.

Neverni Tomaži se znajo resnice tega prepričati v Ljubljani pri gosp. Krišparji, g. Nenigu, dr. Orlu, pri magistratu (na rotovžu) in v še več družih hišah.

Naprava take pečmi velja okoli 12 fl., ktere prihranjeni dvé tretjini kurjave že prvo zimo obilo povernete. Za 4 krajcarje šote na dan se da stanica, ki ima 28 kubičnih sežnjev notranjega prostora, prav dobro kuriti. To znese na mesec 2 fl. in za celo zimo 12 fl. Ni to velik razloček? Gospodje vradniki računstva, ki za navadne pečmi po 30 do 40 in še več goldinarjev za kurjavo ene stanice čez zimo dovolijo, nam bojo to nar gotovši poterditi zamogli.

Veliko veliko se dajo zmanjšati po ti kurjavi potrebe vsacega hišnega gospodarstva, pa tudi po pisarnicah cesarskih, in koliko kurjave zna po ti poti ostati za druge potrebe al za nasledne rodove!

Imenovani Grosel zna tudi sosebno umetno zidati šparovne ognjiša, in porabiti vso njih gorkoto, ki sicer v dimnike spuhti, za kurjavo bližnjih stanic; zna zidati krušne pečmi, da clo malo kurjave potrebujejo in pa vzdati tudi kotle. On prevzame take dela po čez al na dan. Komur je še kaj naredil, vsak mu je hvaležen.

Naročila prejmlje v Ljubljani na starem tergu pri branjevcu zraven Honove štacune.

Znamnja dobriga in slabiga gradiva.

(Dalje.)

III. Opeke.

Navadno se za temelj ali podzidje hiše kamnje porabi; veči del zidovja se pa z opekami (cegla) sestavi. Torej je važno, da se dobre opeke pripravijo. Že policijski red zaukaže, kakošne morajo opeke biti. Opeka za zid mora 12 palcov dolga, 6 palcov široka in 3 palce debela biti.

Ko se opeke kupujejo, naj se gleda, da so dobro žgane; naj se v poskušnjo nektere razlomijo, da se vidi, če znotrej ni kaj nežganiga ila ali debeliga peska. Še slabiji je pa, če il pred žganjem ni dobro gnjeten in vdelan bil, torej marsikaj koreninča ali travnih stebličkov noter ostane, ktere je ognj scer pokončal, u opeki pa majhne cevčike zapustil, ki naredé, da je opeka manj terda, in da zmerzlina va-njo pride.

Opeka, da je dobra, mora biti lepo rudeča in svitla. Lahko u roki deržana, če se s kakim železom vdari, mora jarno zazvoniti. Če se u vodo položi, ne smejo preveliki zračni mehurčki se vzdigniti. Ako se taki pokažejo, je gotovo znamnje, da u notranjim opeke so votli cevčiki, o kterih smo ravno govorili. Robi opečni morajo ojštri, poveršina gladka in brez poklin biti.

Strešna opeka (strešnik, korec) mora prav čisto in gladko poveršino imeti. Če se pri zadej napravljenim nosu derži in lahko s kladvam vdari, mora kot steklen zvon zazvoniti. Posebno pri strešnikih je vse na tem ležeče, da so dobro žgani, ker drugači o požaru lahko popokajo.

Strešnik mora biti 14 palcov dolg, 7 palcov širok, $\frac{1}{2}$ palca debel.

Ako bi nikakor ne bilo mogoče, prav dobrih strešnikov dobiti, se zamorejo clo slabi s tem popboljšati, da se močno razgrejejo in u vroč katran pomočijo.

Za tlak ali dlažbo se posebne opeke napravijo, ktere so štiri- ali večvoglate. Da so terpežne, morajo nar manj 2 palca debele biti *).

(Konec sledi.)

Visoki namen poljodelstva.

Poslovenil M. Verne.

(Konec.)

Kakor pa je očitno, da človek obleke potrebuje, naj živi v kakoršnim koli delu sveta, ravno tako očividno je, da bi se ti potrebi zadostiti ne moglo, ako bi ne bilo poljodelstva in ž njim zvezane živinoreje. Predivo, konoplje, volna, svila, usnje, kože, kožuhi — pridelki so poljodelstva in živinoreje, ki pa se čisto sirovi ne dajo porabiti, in iznoviga se kaže tu modrost in dobrota Stvarnika, po kateri se nebrojna množica ljudi z obdelovanjem, omikovanjem in prodajanjem taciga blaga živi, ki služi človeku za oblačilo. Al ni ovcoreja in volna za nar višjiga samooblastnika na svetu, kakor za nar

*) Želeti bi bilo, da bi se nagled (Kontrolle) vpeljal, ki bi čul nad izdelovanjem opek. Kajti ne more se tajiti, da dan današnji so opeke in strešniki ne le polovico dražji, kakor so bile pred malo leti, temoč tudi polovico slabjši.

Nagled bi moral čuti:

1. Da se dobra snova (Material) za napravo opek jemlje in porabi;
2. da se ilovca za opeke dobro očisti in obdela, posebno pa
3. da se opeke popolnoma opekajo ali žgejo.
4. Naj bi bili opekarji zavezani, omenjenim potrebam zadostiti, posebno pa primorani, opek ne predprodati, preden jih posebna komisija za dobre ni spoznala. Naj bi to važno reč kmetijske družbe na dotičnim mestu sprožile!

Pisavec.